

Kaya bahçeleri için uygun bahçe
çiçekleri

Kaya Bahçesi, kısaca kaya ve bitkilerin oluşturduğu kompozisyonlardır. Japonlar, kaya bahçesi uygulamalarında genellikle sadece taş, kaya ve kumu sanatsal bir biçimde bir araya getirirlerken, İngiliz stilineki kaya bahçeleri, "Kaya Bahçesi" terimi ile en bütünleşik olanıdır. 1800'lerde İngiltere'de alpin bitkilerin gelişebilmeleri için uygun alanlar oluşturulması fikri ile yaygınlaşan alpin bahçeler zamanla estetiksel kaygıların da artmasıyla gelişmiş ve kaya bahçeleri zamanla daha doğal görünümeler ortaya koymaya başlamıştır.

Bitkiler, doğal kayalık alanlarda oldukça önemli bir işleve sahiptirler. Kayalık alanlardaki keskin ve sert görünümeler, bitkiler yardımıyla yumuşatılıp, oldukça estetik peyzaj karakterleri ortaya konulmaktadır. Böylece bu tip kayalık alanlar, daha doğal ve insanlara daha yakın bir hale gelirler. (Gel, 2013). Bahçe çiçekleri de renkli, kısa boylu ve gösterişli türler olarak kaya bahçesi bitkilendirmesinin önemli bir parçasıdır.

Kaya Bahçesi Bitkileri

Otsu bitkiler: *Acantholimon glumaceum*, *Achillea ageratifolia*, *Achillea umbellata* (beyaz çiçekli), *Achillea tomentosa* (sarı çiçekli), *Adonis amurensi*, *Adonis vernalis*, *Aethionema*, *Allyssum montanum*, *Allyssum saxatile*, *Androsace lanuginosa*, *Androsace villosa*, *Arenaria balearica*, *Arenaria montana*, *Aquilegia glandulosa*, *Arabis*, *Armeria*, *Aubrietia*, *Campanula*, *Cerastium alpinum*, *Cerastium tomentosum*, *Chrysanthemum weyrichii*, *Cirsium acaule*, *Convolvulus calvertii*, *Convolvulus nitidus*, *Corydalis nobilis*, *Delphinium elatum*, *Delphinium grandiflorum*, *Dianthus alpinus*, *Dianthus deltoides*, *Erinus alpinus*, *Eryngium alpinum*, *Eryngium giganteum*, *Euphorbia*, *Gentiana*, *Geranium*, *Geum*, *Gypsophila*, *Helleborus hepatica*, *Hieracium*, *Iris*, *Leontopodium*, *Linaria*, *Linum*, *Lychnis*, *Matricaria*, *Mimulus*, *Myosotis*, *Onosma*, *Origanum*, *Papaver*, *Phlox*, *Potentilla*, *Primula*, *Pulsatilla*, *Ranunculus*, *Saxifraga*, *Sedum*, *Sempervivum* türleri örnek olarak verilebilir (Özdemir, 2007).

Soğanlı ve Yumrulu Bitkiler: *Allium*, *Arum italicum*, *Arum maculatum*, *Chinodoxa rosea*, *Colchicum autumnale*, *Colchicum bornmülleri*, *Crocus ancyrensis*, *Crocus aureus*, *Crocus angustifolius*, *Crocus chrysanthus*, *Crocus etruscus*, Sonbaharda çiçeklenen Crocuslar: *Crocus medius*, *Crocus sativus*, *Crocus speciosus*, *Crocus spesiosus 'Albus'*, *Crocus aureus*, *Crocus 'White Swan'*, *Cyclamen coum*, *Cyclamen hederifolium* (*C.neapolitanum*), *Cyclamen purpurascens* (*C.europaeum*), *Eranthis cilicica*, *Eranthis hyemalis*, *Fritillaria meleagris*, *Galanthus elwesii*, *Galanthus nivalis*, *Lilium martagon*, *Lilium bulbiferum*, *Lilium carniolicum*, *Lilium pomponium*, *Muscari armeniacum*, *Muscari botryoides*, *Muscari botryoides 'Album'*, *Narcissus bulbocodium*, *Narcissus cyclamineus*, *Narcissus triandrus*, *Puschkinia scilloides*, *Scilla hispanica* (*S.campanulata*), *Scilla sibirica*, *Scilla tubergeniana*, *Tulipa aucherana*, *Tulipa batalinii*, *Tulipa clusiana*, *Tulipa eichleri*, *Tulipa fosterana 'Gold Beater'*, *Tulipa kaufmanniana*, *Tulipa pulchella*, *Tulipa violacea*, *Tulipa tarda*, *Tulipa pulchella 'Violacea'* örnek olarak verilebilir (Özdemir, 2007).

Ajuga Reptans L.

Kaynak: Anonim, 2019

Bilimsel Sınıflandırma

Âlem: Plantae

Şube: Magnoliophyta

Sınıf: Magnoliopsida

Takım: Lamiales

Familya: Lamiaceae

Botanik Adı: Ajuga reptans

Türkçe Adı: Mayasıl otu

Dağ Mayasıl Otu

Morfolojik Özellikleri

Kaynak: Anonim, 2019

Ajuga Reptans L.

- Boy: 15-30 cm
- Çap: 5-10 cm

Dağ Mayasıl Otu

Ajuga Reptans L.

- Yer örtücü formda, çok yıllık bitkilerdir.
- Bazal yapraklar dikdörtgensi-spatula şeklinde, tüysüz, kenarları körfezli,(sinuat) ve koyu yeşil (açık alanlarda kırmızımsı yeşil) renklidir. Gövdedeki yapraklar dikdörtgensi-eliptik ve 1-2 çifttir.
- Yaprak büyüklüğü ortalama 5-6 cm'dir.
- Yaprakları kokusuzdur.
- Yaprak altları tüylüdür. (MEGEP)

Dağ Mayası Otu

Kaynak: Anonim, 2019

Ajuga Reptans L.

- Çiçekler gövdenin üzerinde, yaprak biçimli braktelerin koltuğunda, 6-12'si bir arada bulunur.
- Çiçeklenme zamanı ilkbahar başı ilkbahar ortası ve ilkbahar sonudur.
- Mavi, beyaz ve mor renkli çiçekleriyle Mayıs-Haziran aylarında birçok arı için cezbedicidir.
- Çiçekleri kokusuzdur.
- Gövdesi 4 köşeli, sık, dik ya da sürünücüdür.

Dağ Mayasıl Otu

BİLİMSEL SINIFLANDIRMA

- **ALEM:** Plantae
- **BÖLÜM:** Magnoliophyta
- **SINIF:** Magnoliopsida
- **TAKIM:** Asterales
- **FAMİLYA:** Compositae
- **CİNS:** Bellis sp.
- **TÜR:** Bellis perennis
- **TÜRKÇE ADI:** Çayır Papatyası

Kaynak: Anonim, 2019

Çok yıllık ve otsu bir bitkidir.

Kaynak: Anonim, 2019

Yıl boyu yeşil olan yaprakalar oval biçimindedir.Yaprakları ters yumurta şeklinde, küt veya sivri uçlu, kenarı tam veya uca doğru beş dişli olan yaprakların her iki yüzü de tüylüdür. Yaprak kenarı dişlidir.Yapraklar toprağa yakın kısmında rozet şeklini alır.

Çiçek Özellikleri

- Rengi: Beyaz
- Yapısı: Çiçekler başçık, ışınsal, katmerli olup, disk sarıdır.
- Çiçek Açma Dönemi: Bahar Başı (Mart), Bahar (Nisan), Bahar Sonu (Mayıs), Yaz Başı (Haziran), Yaz (Temmuz), Yaz Sonu (Ağustos)
- Çiçekli Kalma Süresi: Birkaç ay.

Kaynak: Anonim, 2019

BİLİMSEL SINIFLANDIRMA

- **Alem:** Plantae
- **Şube:** Magnoliophyta
- **Sınıf:** Magnoliopsida
- **Takım:** Caryophyllales
- **Familya:** CARYOPHYLLACEAE
- **Cins:** *Cerastium*
- **Tür:** *Cerastium tomentosum*
- **İngilizce Adı:** Snow in summer
- **Türkçe Adı:** Yaz karı/Serastiyum/Fare Kulağı

Kaynak: Anonim, 2019

Cerastium tomentosum

FARE KULAĞI

Kaynak: Anonim, 2019

Cerastium tomentosum

Çok yıllık, sürünücü, ince zayıf,
zengin dallı, yarı odunsu bitkidir.

FARE KULAĞI

Kaynak: Anonim, 2019

25-30 cm

**20-30
cm**

Cerastium tomentosum

FARE KULAĞI

Yaprak Tipi: Basit

Yaprak Uzunluęu: 1-2 cm

Yaprak Rengi: Gümüő gri

Yaprak Őekli: Karşılıklı,
dikdörtgeni-mızraksı veya Őerit
şeklinde

Yaprak Dokusu: Küçük, tüylü

Yaprak Kokusu: Kokusuz

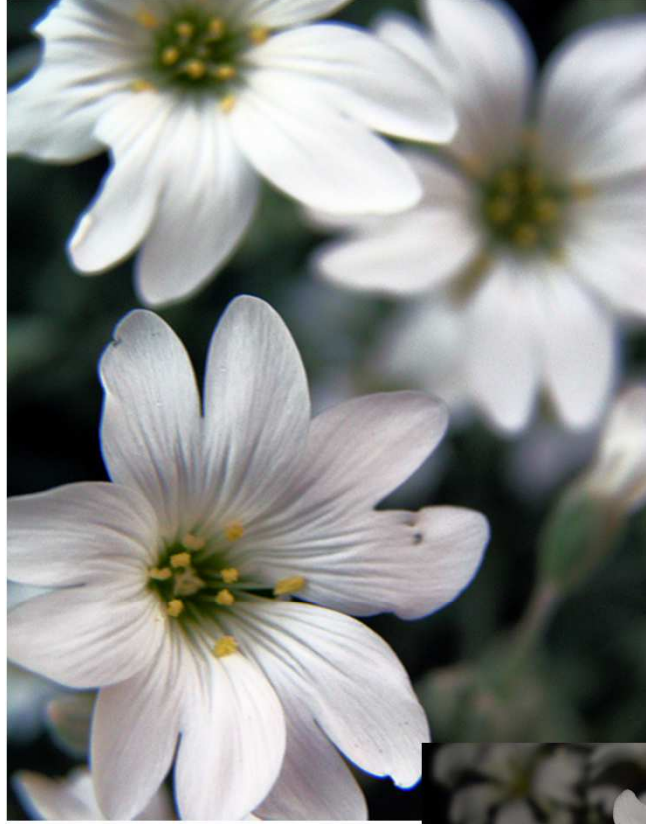
*Kıőın yaprak dökmez her dem
yeőildir (Anonymous, 2018).

Kaynak: Anonim, 2019

Cerastium tomentosum

FARE KULAğI

- Çiçekleri küçük, tek veya çok sayıda salkım halindedir. Taç yapraklar beyaz renklidir.
- Taç yapraklar orta uçta derinliğine iki parçalı gibi yarıktır.
- ÇİÇEKLENME DÖNEMİ: Mayıs-Haziran (İlkbahar yaz aylarında çiçek açarlar) (Anonymous, 2018).

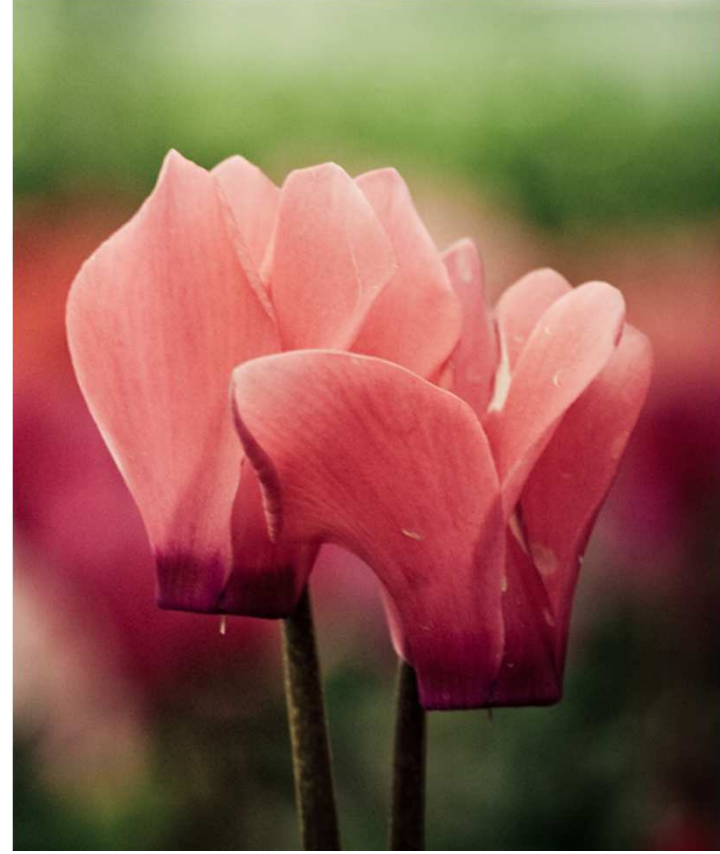
Kaynak: Anonim, 2019

Cerastium tomentosum

FARE KULAĞI

BİLİMSEL SINIFLANDIRMA

- **ALEM:** Plantae
- **ŞUBE:** Magnoliophyta
- **SINIF:** Magnoliopsida
- **TAKIM:** Ericales
- **FAMİLYA:** Primulaceae
- **CİNS:** *Cyclamen* sp.
- **TÜR:** *Cyclamen persicum*
- **TÜRKÇE ADI:** Acem siklameni

- *Cyclamen persicum* çok yıllık, otsu yapıdadır.

Cyclamen persicum

Acem siklameni

YAPRAK ÖZELLİKLERİ

- Yaprakları uzun saplı, iri ve yürek şeklindedir.
- 2 – 7 cm uzunlukta ve genişliktedir.
- Üst yüzü donuk yeşil, kenarı tam veya bazen düzensiz olarak dişlidir.
- Yaprakları sarmal, karşılıklı veya çevrel diziliş gösterir ve hepsi dipten çıkar (Anonim, 2009).

Cyclamen persicum

Acem siklameni

ÇİÇEK ÖZELLİĞİ

- Sonbahar ve erken ilkbaharda doğada çiçek açarlar. Serada yetiştirilenler kış aylarında çiçeklidir.
- Çiçekler tek tek bulunurlar.
- Çanak yaprak 5 parçalıdır ve dökülmez.
- Çiçekleri büyük kırmızı, pembe ve beyaz renklerde, taç yaprakları tersine kıvrılmış, çiçekleri baş aşağı duran bitkilerdir (Anonim, 2009).

Cyclamen persicum

Acem siklameni

KAYNAKLAR

Gel, A.G., Acar, C., Sarı, D. ve Kahveci H. Kaya Bahçelerinin Peyzaj Mimarlığında Kullanımı: Trabzon'da Süs Bitkileri Kullanılarak Oluşturulan Bir Kaya Bahçesi Önerisi, V. SÜS BİTKİLERİ KONGRESİ 06–09 Mayıs 2013 Yalova.

Özdemir, A. 2007. Kaya Bahçesi: Doğru Tesis, Bitkilendirme ve Bakım, ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi Yıl: 2007 Cilt: 9 Sayı: 12

Anonim. 2009. Web Sitesi:

http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Cyclamaen%20Yeti%C5%9Ftiricili%C4%9Fi.pdf, Erişim Tarihi: 24.03.2018.

MEGEP (MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ), <http://www.bizimbahce.net/forum/ajuga-mayasil-otu-yetistiriciligi-t13991.0.html>

Anonymous. 2018. Web Sitesi: <http://www.perennials.com/plants/cerastium-tomentosum.html>, Erişim Tarihi: 20.12.2018.

Anonim, 2019. Web Sitesi: <https://www.flickr.com> , Erişim Tarihi: 20.02.2019.